

van procederen. Het belastingrecht, waaronder het formele (rechtsbeschermings) recht is niet los te denken van de sociale context waarin het wordt gevormd en toegepast. Naast rechtsregels, waaraan rechten kunnen worden ontleend, zijn er andere factoren die het gedrag van burgers beïnvloeden. Die factoren kunnen aanleiding geven tot een andere wijze van conflicthantering. Dit heeft te maken met de nadelen die aan procederen zijn verbonden. Een procedure kost tijd en geld, de uitslag is vaak onzeker, de zaken worden meestal zwart-wit gesteld: de ene partij heeft gelijk, de andere ongelijk. De relatie tussen partijen heeft onder een proces doorgaans te lijden, althans de belastingbetaler kan deze mening zijn toegedaan. Over de behoefte van belastingbetalers aan een goede verstandhouding met de fiscus merkt Langeréis dan ook op: "Het is echter vaste praktijk dat sommige belastingplichtigen, en met name de grote ondernemingen, nog wel eens een zodanig beroep achterwege laten om de goede verstandhouding met de fiscus niet te verstoren".⁵⁴⁸ Uit de praktijk blijkt dat ook de belastingadviseurs prijs stellen op een goede verstandhouding met de fiscus. Zij zeggen hierover:

- *op zich is het hebben van een goede relatie met de belastingdienst geen noodzaak. Echter met het oog op de genoemde factoren is niemand gediend met een verstoring van de relatie. Een efficiënte afhandeling van geschillen is voor beide partijen een goede zaak. De verhouding met de belastingdienst is echter niet primair. Het feit dat ik zelf uit de gelederen van de belastingdienst afkomstig ben, speelt hierbij een rol.*
- *ja, voor een werkbare situatie, in het belang van cliënt.*
- *ja, riskante constructies worden vooraf besproken om ervoor te zorgen dat de behoorlijke relatie niet geschaad wordt.*
- *natuurlijk, het is je levensgezel die jaren lang met je mee wil lopen.*

Een ander nadeel kan zijn dat de rechter vaak slechts uitspraak doet over bepaalde strijdpunten in het conflict en niet de oorzaken ervan wegneemt, waardoor het conflict ook ná de juridische beslissing kan blijven voortbestaan.⁵⁴⁹

3.3.1 Het nadeel van vage, gecompliceerde wetgeving

Een belangrijke belemmering voor een procedure kan de moeilijkheid van de enig juiste rechtsvorming en -vinding zijn. Beide partijen zien zich genoodzaakt voldoende deskundig te zijn, dan wel die te betrekken van anderen, en zodoende indien zij gaan procederen een lange periode van onzekerheid voor lief te nemen.⁵⁵⁰ Soms zijn zelfs verschillende, rechtmatige rechtstoepassingen mogelijk en dit verhoogt de onzekerheid. Het is dan ook niet altijd gemakkelijk om de juiste aansluiting te vinden tussen de maatschappelijke realiteit en de belastingwetgeving.⁵⁵¹ Medewerkers van de belastingdienst merken in dit verband op:

- *heel veel is niet in regels te vatten en moet met goed fatsoen opgelost worden, hetgeen echter niet van één kant moet komen.*

⁵⁴⁸ Ch.J. Langeréis[17, blz.1199].

⁵⁴⁹ N.E. Algra, K. van Duyvendijk[7, blz.226].

⁵⁵⁰ A. Klap[33]: "Uit de hoofdstukken 8 tot en met 11 blijkt dat ook in het Nedrlandse bestuursrecht regelmatig een zekere deskundigheid vereist is voor de invulling van vage normen." (blz.240)

⁵⁵¹ Zie hoofdstuk 4 en de bijlagen 1 en 2.